

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

49. Riccium, & Cataneum potens Mandarini Pechinum ducendos suscipit, sed frustra.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

genus) ad palatij sui fores iniuriis omnium & fannis illum exposuit. Sed voluptatem hanc iniquissimi odij proborum supplitio saturati, perfidus iudex staciam luit; mox enim omnium execratione deuoueri; exprobari impio suum nefas; instare timor, & discruciare, iniquæ sententiæ consciam, ne ad inspectorem Prouinciæ perlata, absque nulla prouocatione damnaretur. Cuius illi metus & odij publici causa fuit, nec volens nec sciens Cataneus: cum enim, vt scripsimus, nisi idola & templa sint Bonziis, Literatis, aulae potius & theatra quàm templa; Bonziorum hi templis ad omnem aleæ, comædiæ mensarum licentiam, & lasciuiam vtuntur, habentque ad hæc hortatores, & socios scelestissimos Bonzios; quorum vt probrosam fidei Christianæ similitudinem, noménque vitaret Cataneus; & ab sacra æde illud prohiberet Literatorum diurnum & nocturnum bacehanal, ædem sacram euerit, & quæ domi erant peregrina, & spectatu digna, oculis subduxit, querentibusque Mandarinis subtractam sibi singularem, delectationem, & vrbis famam, quæ viros nobiles ad visenda tam rara procul aduocabat; Excusauit Cataneus, grande nostrum periculum à violentis, & ebriis, quibus si obstaret, præter vulnera, necisque discrimen, quod cum suis subibat; supplitium etiam sibi à iudicibus imminere. His indignatio ciuitatis aduersus impium & iniquissimum Assessorem vehementer accensa hominem adegit, vt latam ab se sententiam, præcipitantiæ damnaret; accusatores ebrios, se malè deceptum Patrem suam cum domo profiteretur innocentem, à quo & gestorum veniam rogauit, & restituendo in integrum illius honori, misit ad eum appendendam nostris foribus tabulam, innocentiae illius disertam, & iuridicam testem. Post quæ Cataneus Sciaoensis coeli maligno ingenio vestigal exsoluit pertinacissimæ ægrotationis, ob quam Sciaoecum mutauit Macao, suscepto sibi P. Ioanne Rocca, ad quem non diù post valetudine recepta renauigauit cum P. Longobardo, cuius ab hoc 1597. Decembri mense in consequentes octo, & quinquaginta annos præclaræ operam, suo tempore relegendus.

Reuerso Sciaoecum Cataneo mandauit Riccius opperiretur illic transitum Guani, seu Guanciamini (erat hic apud Regem potens, torulque in ambitu Collaorum gradus, & iam rituum tribunali à Rege Præses dictas) appulsam inuiseret, gratularetur ei suo nomine nouam dignitatem, reuocaret in mentem quod constituerat cum in Hainanum nauigare, de mittendo se Pechinum, ad Calendarium indicem corrigendum, cui sat esse non poterant pauca illæ siderum observationes quibus solis Mathematici Regij nitebantur, & verò promissi & Riccij fuit aded memor vt cum Sciaoecum attigisset, percontaretur de illo statim, gauderet sibi Nanciani fore cum illo agendi copiam, promissi fidem iteraret de profectioe Pechinensi, concederetque petenti Cataneo vt in ea Riccio comes esset. Nanchinum ad suum tribunal tendebat, sed iteratus breui Pechinum iter milliaribus octingentis, vt

49.
Riccium, &
Cataneum
potens Man-
darini Pe-
chinum du-
cendos sus-
cipit, sed fru-
stra.

Regis natalem luna Septembris decima septima celebraret ubi se Colai munere ornandum expectabat; hac fiducia hilaris, & horologio rotato quo illum donauit Riccius facile induxit animum ut stipulatoribus domesticis illum adscriberet, ac polliceretur, quam sedulo contulit suam opem, ad captandam in aula potentiam Eunuchorum. Mouit quoque illum aspectus munerum quæ Regi ferebat Riccius, quorum illic inuisa admirabilitas, & nullo sat pretio, ut quidem rebatur, æstimabilis, Regi talium auido videbatur maximè placitura, seque illorum conciliatorem, fore duplo quam esset gratiosorem, numerum potro excellentia duobus constabat triangulis vitreis, quæ de magnitudine, & colorum scena, gemmas opinabatur thesauro æquandas. Nanciani conscendit Riccius magnum sui nomen & desiderium relinquens, cum P. Caraneo, & fratribus Sebastiano Fernando, & Manuele Pereira Sinensibus, Nanchinum pronis fluminibus venerant confectis milliaribus ducentis octoginta, cum ominosa undique repulsa omni hospitio sunt exclusi; tectum nec prece, nec pretio impetrare ab vilo potuerunt; terrebat vniuersos seuera edictio quæ nuper veritum, ne cui priuatum aut publicè hospitium daretur, nisi ex habitu, orisque ac linguæ conformatione certo Sinensis probaretur; & ausam edicto præbuerant exploratores à Taicosama armato & Sinis minante, simulato Sinarum, schemate subornati. Ergo Riccius quem tota Extraneum corporis species loquebatur, sua se barca recondere, Guanus Mandarinus, sibi quoque timere; in omnem euentum prospicere; apud intimos amicorum, Magistratum primores, commendatitias ad Regem pro Riccio querere; ex quibus putabat clarum fore, hominem à se duci regno fidum, nulliusque suspectum. Verum etsi tantus esset Guanus, tantique illic imperij, & auctoritatis; neminem reperit, qui Externum Regi laudare non perhorresceret, Externis bello Regem petentibus. Rara igitur, maximè inter Sinas, fidelis amici constantia, per se statuit præstare quod per alios nequibat, suscepitque in se trepidam aleam perducendi Pechinum Riccij, profectiois interea dum adesset tempus, audiebat illum iucundissimè, & auidissimè de nostratibus literis; præsertim de Geographicis, & contemplabatur summa voluptate, molem terræ globosam, in plana extensam tabula, cum explicationibus partium singularum, elegantissimo caractere, ac stilo Sinensi; hanc Regi donum elaborauerat Riccius. Erat Guano in paucis amicus Nanchinensis Prorex Ciaus Cotaius, eminebatque inter Literatos, sed vitandæ causæ æmulationis, Chiungini, diei itinere debebat, ne quid simultatis inter ipsum & Præsides tribunalium regionum quandoque incideret, quorum maior est quam Proregum potestas. Is Guanum officij gratiâ per nobilem visens, donum illi, ut mos est, obtulit; descriptionem orbis vniuersi, quam elucubratis circum elogiis, cum eiusdem auctore, magnificentissimè laudabat, videbaturque tacitè optare ut sibi attribueretur; hanc olim Sciaochini à Riccio delineatam & editam tantum fecerat

Nanchini à
nemine ex-
cip.

10.
Singularia
cum Prorege
Nanchin. de
B. V.